

Υ Π Ο Μ Ν Η Μ Α
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΞΑΦΑΝΙΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Τὸ παρὸν ὑπόμνημα τῆς Ἑταιρίας Κρητικῶν Ἱστορικῶν Μελετιῶν συνταχθέν κατὰ Φεβρουάριον 1957 ἀπεστάλη εἰς τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας, ἐδημοσιεύθη δὲ καὶ εἰς τὸν τοπικὸν τύπον. Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν «Κρητικῶν Χρονικῶν» ἔκρινε σκόπιμον τὴν ἀναδημοσίευσιν αὐτοῦ ἐνταῦθα.

Ἡ «Ἑταιρία Κρητικῶν Ἱστορικῶν Μελετιῶν», ἡ ὁποία διὰ μακρᾶς, πολυμόχθου καὶ συστηματικῆς ἐργασίας συνεκέντρωσε μέσῳ τῶν κατὰ τόπους δημοδιδασκάλων 30 περίπου χιλιάδας τοπωνυμίων ἐξ ἀπάσης τῆς νήσου, παρασκευάζει δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὕλικου τούτου τὴν ἔκδοσιν μεγάλου «Τοπωνυμικοῦ Λεξικοῦ τῆς Κρήτης», πιστεύει ὅτι ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπισημάνῃ τὸν κίνδυνον πλήρους ἐξαφανίσεως ἢ ἀνεπανορθώτου ἀλλοιώσεως τῶν κρητικῶν τοπωνυμίων καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκαιρον λήψιν μέτρων πρὸς ἀποσόβησιν τοῦ κακοῦ. Εἶναι ἀπίστευτον ὅτι τοπωνύμια ἱστορικὰ ἔχοντα βίον αἰῶνων καὶ εἷς τινὰς περιπτώσεις χιλιετηρίδων, διατηρηθέντα κατὰ θαυμαστὸν τρόπον ἀναλλοίωτα εἰς τὸ στόμα τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ καὶ μαρτυροῦντα τὴν ἐπὶ τῆς νήσου συνέχειαν τοῦ ἑλληνικοῦ βίου, εὐρίσκονται σήμερον εἰς τὴν διάθεσιν ἀμαθῶν καὶ ὅλως ἀναρμοδίων κοινοτικῶν ἀρχόντων. (Αἱ συσταθεῖσαι ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐξελληνισμοῦ τῶν ξενογλώσσων τοπωνυμίων νομαρχιακαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ αὐτὸ τὸ Συμβούλιον Τοπωνυμίων τοῦ Ὑπουργείου Ἑσωτερικῶν ἀρκοῦνται συνήθως εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῶν προτεινομένων μετονομασιῶν).

Καίτοι τὸ παρὸν ὑπόμνημα ἀπευθύνεται κυρίως πρὸς ἐπαίοντας, ἡ Ἑταιρία θεωρεῖ σκόπιμον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν ἐπὶ ὠρισμένων χαρακτηριστικῶν φαινομένων τοῦ τοπωνυμικοῦ τῆς Κρήτης: 1) Μέγα ποσοστὸν κρητικῶν τοπωνυμίων ἀνάγεται ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμφιβολίας εἰς τοὺς λεγομένους προελληνικοὺς χρόνους, παρουσιάζον τὰς χαρακτηριστικὰς καταλήξεις εἰς - σός, - τός, - θος, - νθος, - νδος, - νος, - να. Ἀναφέρομεν χαρακτηριστικὰ τινὰ παραδείγματα: Τύλισος, Θέρισσο, Κανασός, Χαλασός, Ἀντάνασος, Ἀξός, Νιπηδητός, Σάμιτος, Ἀμιάτος, Μίλατος (ἐνθα διειρηθήθη καὶ ὁ δωρικὸς τύπος), Ἀγκάραθος (ἐκ φυτοῦ), Μάραθο, Ζάκαθος, Ζώμιθος, Μίθοι, Ἀσφέντου, (Ἄσφενδος), Βιάνος, Λιγόρτυνος, Σίτανος, Κάντανος, Ἀρχάνες (Ἀ-

χάρνα ἐν ἐπιγραφῇ). Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν δύνανται νὰ συγκαταλεχθοῦν ὠρισμένα προελθόντα ἐξ ὑποκορισμοῦ, ὡς *Πυράθι*, *Λασίθι*, *Κράσι* (πβ. Ἐκράσιον ἐν Μ. Ἀσίᾳ), κ. ἄ. Ἰδιαιτέρως ἀξιόλογος εἶναι ὁμὰς τοπωνυμίων τῶν νοτίων καὶ νοτιοδυτικῶν προπόδων τῆς Ἰδης: *Πανασός*, *Νίβριτος*, *Νίθαβρη*, *Γέργερη*. (Πβ. τὸ «Γάργαρον ἄκρον» τῆς μικρασιατικῆς Ἰδης). Χαρακτηριστικὰ εἶναι καὶ τινὰ τοπωνύμια τῆς ἀνατολικῆς Κρήτης: *Λάστρος*, *Ζίρος*, *Ζάκρος* (σχετισθὲν πρὸς τοὺς Ζακαροῦ, προϊστορικὸν λαὸν μνημονευόμενον εἰς αἰγυπτιακὰ κείμενα), *Ζοῦ* (Σῦ: ὕδωρ, τὸ τοπωνύμιον ἀπαντᾷ ἐν διαθήκῃ τοῦ 1611 πρὸ τῆς Τουρκοκρατίας). Πιθανῶς προελληνικὰ εἶναι καὶ τὰ *Κίσαμος*, *Σίλαμος*, *Νίμπρος*, Ὀνιθὲ κ. ἄ.

2) Ἐπίσης μέγα εἶναι τὸ ποσοστὸν τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν τοπωνυμίων, ἐχόντων ἰδιαιτέρως ἀρχαϊκὸν χαρακτῆρα. Τινὰ τούτων, σώζοντα ἄνευ οὐδεμιᾶς λογίας ἀναμίξεως τυπικῶς καὶ φθογγικῶς ἀλώβητον τὴν ἀρχαίαν μορφήν, προκαλοῦσι τὸν θαυμασμόν. *Πανέθιμον*, *Βουκολιᾶς* (βουκολία: ἀγέλη βοῶν, βούσταθμος), *Κεράμια*, *Φοίνικας*, Ἐσκύφου, *Καλλικράτης*, Ἐποδοῦλον, Ἐιώγεια, *Κρουσώνας*, *Χάρακας*, *Κισσοί*, *Σταλίδα*, (δωριστὶ ἀντὶ *Στηλῆς*), *Μελισσουργειό*, *Πολεμάρχου*, *Φιλήσια*, *Δροῦς*, Ἐανδροί, *Κάλαμος*, *Ξώπολι*, *Μέλαμπες*, *Νίππος*, Ἐκτοῦντα, Ἐονυχας, *Παλαίλιμνος*, Ἐορος, Ἐλος, Ἐαρδαχτιος, Ἐξάντης, Ἐαστυράκι, *Τριπόδω*, *Ζωφόροι*, *Κιθαρίδα*, *Βοῦτες* (Βούτης: Βουκόλος), Ἐασκοί, *Σταμνιοί*, *Κρούσιας*, *Γδόχια* (Ἐκδόχια), *Χαμαίζι* *Λιθίνες*, *Χαμαίτουλο*, *Λαμνώνι*, *Βώσακος*, *Κοπειοί*, *Διονύσι*, *Ψυχρό*. Ἐκ τῶν ἀρχαίων τοπωνυμίων τῆς νήσου πλεῖστα ἔφθασαν μέχρις ἡμῶν διὰ τῆς γραπτῆς παραδόσεως, ἐπιζήσαντα παραλλήλως εἰς τὸ στόμα τῶν Κρητῶν. Εἰς τινὰ περιπτώσεις πρόκειται περὶ ὀνομάτων γνωστοτάτων πόλεων τῆς ἐλληνικῆς περιόδου. Τινὰ τούτων ἐμνημονεύθησαν ὡς προελληνικά. *Σισοὶ Πρασοῦς* (*Πραισός*), *Λαμπηνή* (*Λάλπα*), *Χερσόνησος* (ἀναλλοίωτον), *Γεράπειρο* (Ἐεράπυττα), *Μώδι* (*Μωδαία*), *Δράμια* (ἘΥδραμία), *Λέφτερονα* (Ἐελεύθερονα), Ἐελούντα (ἘΟλοῦς), *Ρέθεμνος* (*Ρίθυμνα*), ἘΑξός (ἀναλλοίωτον), *Νίστρωνας* (ἘΙστρών), *Ροτάσι* (*Ρυτιασός*), *Βιάνος* (*Βίαννος*), ἘΑνώπολις, *Πύργος* (ἀναλλοίωτα), ἘΑράδενα (ἘΑραδὴν), *Μάλλες* (*Μάλλα*), *Σίβα* (ἀναλλοίωτον), *Πάνορμο* (*Πάνορμος*), ἘΑϊτάνια (ἘΙτάνια;), *Γαῦδος*, *Νίδα* (ἘΙδα), *Κέντρος* (*Κέδριον ὄρος*), κ.λ. κ.λ.

Ἰδιαιτέρως σημαντικὸν εἶναι ὅτι πλειστάκις διετηρήθη ἀναλλοίωτος καὶ ἡ ἀρχαιοτάτη προφορὰ τοῦ τοπωνυμίου. *Γιούχτας* (ἘΙυτός), *Σουμπάλλουσα* (*Συμβάλλουσα*), *Σούγια* (*Συΐα*), *Ντία* (*Δία*). Ἐελάχιστα εἶναι τὰ ρωμαϊκὰ τοπωνύμια: *Πραιτώρια*, *Στάβιες*, *Ρούστικα*, ἴσως καὶ *Πόμπια*.

3) Ἐτέρα κατηγορία τοπωνυμίων εἶναι ἐν Κρήτῃ ἢ τῶν βυζαντινῶν : Ἄντισκάρι, Δρογγάρι, Ἀπεσωκάρι, Μαγαρικάρι, Μοῖρες (: τιμάρια). Εἰς αὐτὴν ὑπάγονται καὶ τὰ ἐξ Ἀρχοντορρωμαίων τοπωνύμια : «Σκορδίλω», «Σκορδίλω καὶ Καλλέργω», ἢ Βενετῶν εὐγενῶν «Μουσούρω».

4) Ἐλάχιστα εἶναι τὰ ὑπολείμματα τῆς ἀραβοκρατίας : Κατσαμπᾶς, Ἀποσελέμης, Ἀμιρά, Σαρακήνα, Σαρακηνόβιγλα, Αἰσιπάδες, Αἰσιπόπουλο, ὡς καὶ τῆς βενετοκρατίας : Μονοπάρι, Μονοφάτσι, Μαλεβίζι, Σπιναλόγγα (κυρίως παρετυμολογία τοῦ Στὴν Ἐλούντα).

Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι τὰ ἐλάχιστα τοπωνύμια, ἅτινα ὑποδεικνύουν ἐγκατάστασιν ξενογλώσσων ἐν Κρήτῃ, φέρονται ὑπὸ τύπους ἑλληνικοὺς καὶ κατ' οὐσίαν εἶναι ἑλληνικά καὶ ταῦτα διότι ἐσχηματίσθησαν ἐξ ἑλληνικῶν ὀνομάτων (οἷα καὶ τὰ ἄνωτέρω Ἀμιράς, Σαρακηνός) : ὡς Σκλαβοπούλα, Σκλαβεροχώρι, Σκλαβόκαμπος, Σκλαβεδιάκου, (ἐνθα δυνατὸν νὰ πρόκειται περὶ σκλάβων), Βουργάρω, Βαρβάρω, Ἀρμένοι, Βαρβάροι. Τὸ πρᾶγμα ἀποδεικνύει ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν ἐγκαταστάσεων τούτων ἐπεβλήθησαν ὑπὸ τῶν περιοίκων Ἑλλήνων καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῶν ἐγκατασταθέντων, οἵτινες ἐπομένως ἦσαν ἐλάχιστοι. Ὅπως ἀβεβαία εἶναι ἡ ὑπαρξίς σλαβικῶν τοπωνυμίων ἐν Κρήτῃ ὡς ἐδίδαξεν ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ν. Τωμαδάκης. Ἐλάχιστα δὲ εἶναι ἐν ἀπάσῃ τῇ Κρήτῃ τὰ ὄντως τουρκικά, διότι ὡς γνωστὸν ἑξισλαμισμὸς ἐγένετο ἐν Κρήτῃ, ἀλλ' οὐχὶ ἐγκατάστασις Τούρκων ἀξία λόγου. Ἀναρίθμητα ἀντιθέτως εἶναι τὰ νεοελληνικά τοπωνύμια.

Ἐν Κρήτῃ κυρίως εἰπεῖν δὲν ὑφίστανται ἀποδεδειγμένως ξενικά τοπωνύμια, ἀλλὰ τοπωνύμια ἀγνώστου εἰσέτι ἐτυμολογίας. Ταῦτα εἶναι πολυτιμώτατα εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν. Οὕτω ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σπ. Μαρινάτου τὸ τοπωνύμιον *Τάρμαρος* συνήφθη πρὸς τὰ μικρασιατικά *Τέρμερα* — *Τερμίλαι* — *Τερμησός*, στηριχθείσης οὕτω γονίμου ὑποθέσεως περὶ τῆς σχέσεως τοῦ Σαρηδόνος πρὸς τὰ ἀνάκτορα τῶν Μαλίων.

Ὁ θαυμαστὸς οὗτος τοπωνυμικὸς πλοῦτος, ἐν τῷ ὁποίῳ κατοπτρίζονται αἱ ἱστορικαὶ τύχαι τῆς νήσου ἐπὶ τέσσαρας χιλιετηρίδας καὶ ἡ διὰ μέσου τούτων ἐπιβίωσις ἀμειώτου καὶ ἀκαταβλήτου τοῦ ἑλληνισμοῦ τῆς Κρήτης, ὁ ἀδιάβλητος οὗτος στατιστικὸς πίναξ τῆς ἀντοχῆς ἡμῶν ἐναντι τῶν κυμάτων, ἅτινα διῆλθον ἄνωθεν τῆς πατρίδος ἡμῶν, περιφρονεῖται ὑπὸ τῶν μετονομαστῶν, τὰ δὲ συνδεόμενα πρὸς τὰ τοπωνύμια ἱστορικὰ προβλήματα ἀγνοοῦνται ἢ παραμερίζονται. Ἡ μετονομαστικὴ πολιτικὴ τοῦ Κράτους ἢ ἀποβλέπουσα εἰς τὸν ἑξελληνισμὸν τῶν τοπωνυμίων ἐν Κρήτῃ παρερμηνευθεῖσα μετεβλήθη εἰς τὰσιν κακῶς ἐννοουμένου ἑξευγενισμοῦ.

Οὕτω πρὸ τοῦ πολέμου ἡ ὀνομασία χωρίου *Σκιλλοῦς* (ἐκ τοῦ φυτοῦ σκίλλα, πβ. ἀρχαῖον *Σκιλλοῦς* ἐν Πελοποννήσῳ), παρετυμολογηθὲν πρὸς τὸ σκύλος μετεβλήθη εἰς *Καλλονήν*. Ἐσχάτως διὰ τοῦ ἀπὸ 18.5.56 ΒΔ (125/21.5.56 ΦΕΚ τ. Α΄) ὁ συνοικισμὸς *Μουχτάρω* μετωνομάσθη εἰς *Εὐαγγελισμόν*, χωρὶς νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψει ἢ ὑπὸ τοῦ Ξανθουδίδου γενομένη σύνδεσις πρὸς τὸ βυζαντινὸν *Μουρτάριοι*. Τὰ μνημονευόμενα ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ κρητὸς ἀρχοντος Μάρκου Παπαδοπούλου κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΖ' αἰῶνος *Μετόχια Καμαριώτη*, καίτοι ἡ ὀνομασία οὐδὲν τὸ ξενικὸν εἶχε, μετωνομάσθησαν εἰς *Ἀηδονοχώρι*. Τὸ τοπωνύμιον *Πηγαῖδοῦροι* (ἐκ τοῦ πηγή - πηγάδι), συναφθὲν αὐθαίρετως πρὸς τὸ τετράποδον, μετεβλήθη εἰς *Πολυθέαν*. Ὄνομασται ἀγνώστου σημασίας καὶ οὐχὶ ἀπιθάνως προελληνικαὶ ὡς *Ρουκάκα*, *Τουρτοῦλοι*, *Βαβέλοι* (ἐν Pape-Benseler κεῖνται τὰ *Τουρδοῦλοι*, *Βαβέλμα*, *Βαβελία*) ἄνευ οὐδεμιᾶς μελέτης τῆς προελεύσεως καὶ χαρακτῆρος αὐτῶν, μετεβλήθησαν εἰς *Χρυσοπηγὴν*, *Ἅγιον Γεώργιον* καὶ *Νέαν Πραισὸν* (ΒΔ 20.9.55, ΦΕΚ 10.10.55 Τεῦχ. Α΄). Τὸ χωρίον *Βαρβάρω* μετωνομάσθη εἰς *Ἀρχάγγελον*, μὴ ληφθέντος ὑπ' ὄψει ὅτι παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς Βάρβαροι ἀπεκαλοῦντο οἱ ξένοι μισθοφόροι. Τὸ χωρίον *Κανλι Καστέλλι* εἰς τὸ ὁποῖον, καίτοι τουρκικόν, εἶχε διατηρηθῆ βυζαντινὴ παράδοσις περὶ τῆς αὐτόθι αἱματηρᾶς μάχης, μετωνομάσθη εἰς *Προφήτην Ἡλίαν* (ΒΔ 20.9.55), μὴ ληφθείσης ὑπ' ὄψει συστάσεως τοῦ καθηγητοῦ Σπ. Μαρινάτου ὅπως εἰς περίπτωσιν μετονομασίας προτιμηθῆ τὸ ἀρχαιολογικῶς ἐνδεικνυόμενον *Λύκαστος*. Ἡ βυζαντινὴ *Κατοῦνα* (: σκηνή) μετωνομάσθη εἰς *Ἅγιον Δημήτριον*. (ΦΕΚ 11/1957 τ. Α΄). Διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος μεταξὺ πολλῶν ἄλλων μετωνομάσθησαν τὰ *Παθιακιανὰ* (καίτοι ἑλληνικόν) εἰς *Νερατζιά*, τὰ *Δελημανώλιανὰ* (ἐκ νεοελληνικοῦ ὀνόματος *Δελημανώλης*, πβ. *Δεληγιάννης* - *Δεληγιώργης*) εἰς *Κοιλάδα* καὶ τὸ *Βατὲς* (ἐκ τοῦ βάτος κατὰ τὰ *Πρινές*, *Σκινές*, *Ἀσφεντυλές*, ὡς εἶπεν ὁ Ν. Τωμαδάκης) εἰς *Κρονονέριον*. Αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς πρωτεύουσος τῆς νήσου *Χανιά*, φερόμενον ὑπὸ τὸν τύπον τοῦτον ἀπὸ τοῦ ΙΓ' αἰῶνος, κρατεῖ ἢ σκέψις νὰ καταργηθῆ. Ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου Ἀρχαιοτήτων Κρήτης κ. Νικ. Πλάτωνος καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σ. Γ. Καψωμένου τὸ τοπωνύμιον συνήφθη πρὸς τὴν ἐπιγραφικῶς μαρτυρουμένην ἀρχαίαν *Ἀλχανίαν* (ἐκ τοῦ προελληνικοῦ θεοῦ *Βελχανοῦ*), ἀλλ', ὡς συνήθως, ἐπεκράτησε παρὰ τοῖς μετονομασταῖς οὐχὶ τὸ ὀρθόν, ἀλλ' ἐρρισιτεχνικὴ παρετυμολογία ἐκ τινος ἀραβικῆς λέξεως.

Πράγματι τὰ μᾶλλον κινδυνεύοντα εἶναι τὰ ἀρχαιότατα τῶν τοπωνυμίων, ὅσων ἡ προφορὰ διετηρήθη ἀναλλοίωτος, ὡς τὰ ἤδη μνημονευθέντα *Σούγια* (*Συΐα*), *Γιούχιας* (*Ἰνιός*), *Γραμποῦσα* (*Κράμβουσα*)

ἐν Σταδιασμοῖς), διότι οὐδεὶς δύναται νὰ πείσῃ τοὺς αὐτοχειροτονήτους γλωσσολόγους τούτους ὅτι ταῦτα δὲν εἶναι «τουρκικὸν» ὡς ἀκράδαντως πιστεύουσι.

Σημειωτέον ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς πράγματι ἐπρόκειτο περὶ τουρκικῶν ἢ ξενικῶν ἐν γένει τοπωνυμίων, οὐδέποτε κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως κατὰ τὴν μετονομασίαν ἀντικατασταθῆ τὸ ξενικὸν διὰ τῆς τυχὸν ὑπαρχούσης προγενεστέρας ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἢ μεσαιωνικῆς ὀνομασίας ἢ δι' ἄλλης ὅπωςδήποτε ἱστορικῶς καὶ ἀρχαιολογικῶς στηριζομένης ἢ ὅπως τοῦλάχιστον τηρηθῆ ὁ γενικὸς χαρακτὴρ τοῦ κρητικοῦ τοπωνυμικοῦ. Παράδειγμα ἢ κατὰ μίμησιν τῶν Ἀθηνῶν μετονομασία τοῦ προαστείου τοῦ Ἡρακλείου *Τεκὲ* εἰς *Ἀμπελοκήπους*. Οἱ μετονομαστὰι ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ νέου ὀνόματος, καταφεύγουσι πάλιν καὶ πάλιν εἰς τὰ πάγκοινα Καλλιθέα, Πολυθέα, Κρουονέριον, Γλυκονέριον καὶ εἰς τὰ αὐτὰ πάντοτε ὀνόματα Ἀγίων, ἅτινα σπειρόμενα ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ δημιουργοῦσι ἀφεύκτως σύγχυσιν.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἀνωτέρω παραδειγμάτων ἀπεδείχθη, νομίζομεν, ἐπαρκῶς ὅτι ἡ ἀπασχόλησις περὶ τὰ τοπωνύμια χώρας μὲ μακροαίωνα καὶ συνεχῆ ἱστορίαν, ὡς ἡ Κρήτη, δὲν εἶναι εὐχερὲς ἔργον καὶ ὅτι αὕτη ἀπαιτεῖ κατάρτισιν εἰδικὴν καὶ σπουδᾶς, τὰς ὁποίας οὐδεὶς δύναται νὰ ἀξιῶσῃ παρὰ τῶν καλοπίστων μὲν ἀλλ' ὅλως ἀναρμοδίων διοικητικῶν ἀρχῶν.

Ἡ Ἑταιρία Κρητικῶν Ἱστορικῶν Μελετῶν φρονεῖ ὅτι εἶναι καιρὸς ὅπως τεθῆ φραγμὸς εἰς τὴν ἐπὶ τῆς νήσου ἀνεξέλεγκτον μετονομαστικὴν δραστηριότητα καὶ ἐξαιρεθῆ ἡ νῆσος τῶν περὶ μετονομασιῶν διατάξεων τοῦ Ν. Δ. τῆς 17/21.9.1926 καὶ τοῦ Α.Ν. 1610/1939 λόγῳ τοῦ ἰδιοτύπου τοῦ τοπωνυμικοῦ αὐτῆς καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἀθρόας διατηρήσεως τοῦ προελληνικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ τοπωνυμικοῦ πλούτου, ὅστις ἀκριβῶς συνεπείᾳ τῆς μετονομαστικῆς τάσεως κινδυνεύει νὰ ἀλλοιωθῆ. Ἄν πάντως κριθῆ σκόπιμος ἡ μετονομασία τῶν ἀγνώστου σημασίας τοπωνυμίων τῆς Κρήτης, νομίζομεν ὅτι ἐπιβάλλεται ὅπως τὸ ἔργον τῆς ἐπεξεργασίας τῶν σχετικῶν προτάσεων ἀνατεθῆ εἰς τὴν Ε.Κ.Ι.Μ. ἢ τοῦλάχιστον ὅπως ζητῆται ἡ γνώμη αὐτῆς ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν Ν. 4096/1929 νομαρχιακῶν ἐπιτροπῶν καὶ τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 23 καὶ 24 τοῦ Α.Ν. 1488/1938 Συμβουλίου Τοπωνυμίων.

ΤΟ Δ. Σ. ΤΗΣ Ε.Κ.Ι.Μ.